

FI lausuntopyyntö VV

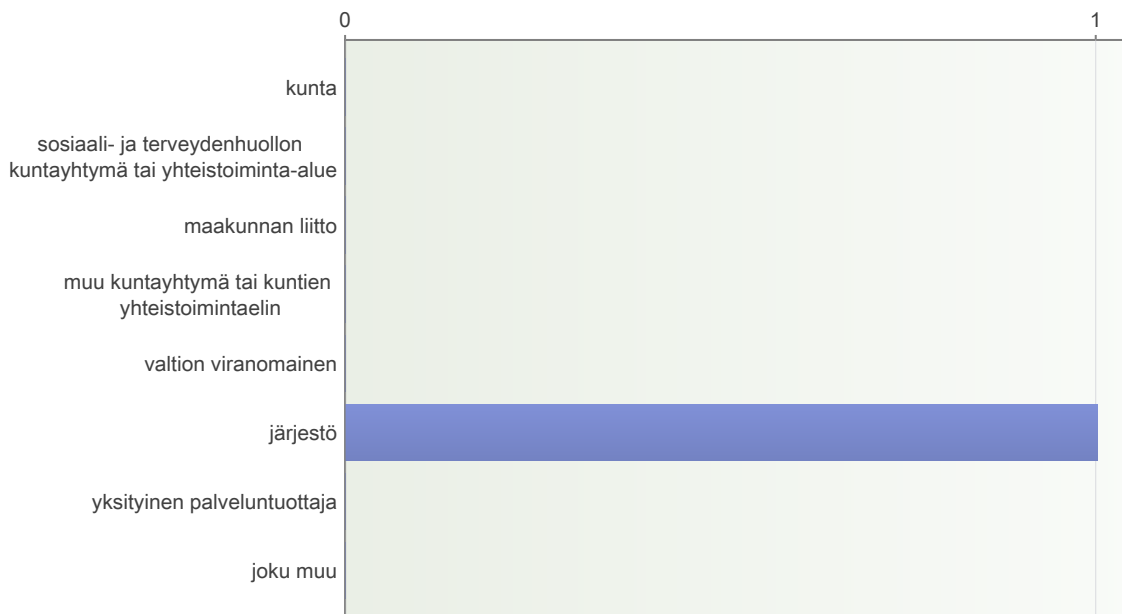
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Suomen Apteekkariliitto	Charlotta Sandler	Marja Ritala	22.3.2017	Suomen Apteekkariliiton hallitus

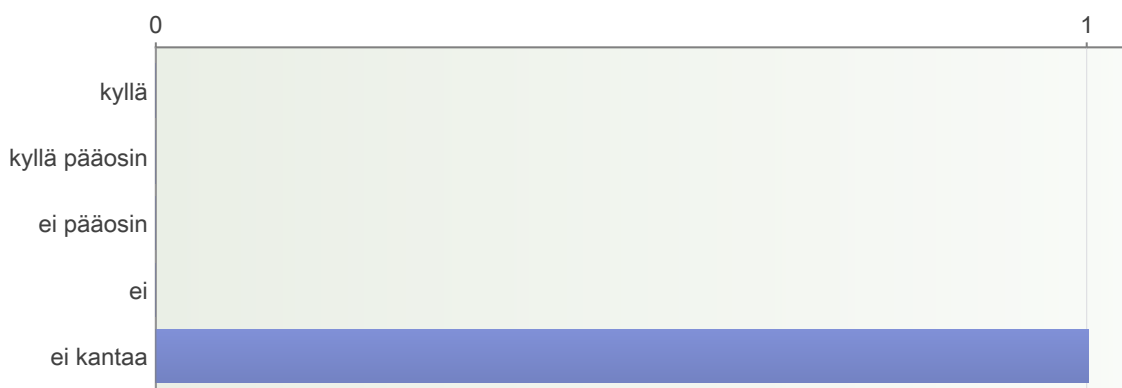
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

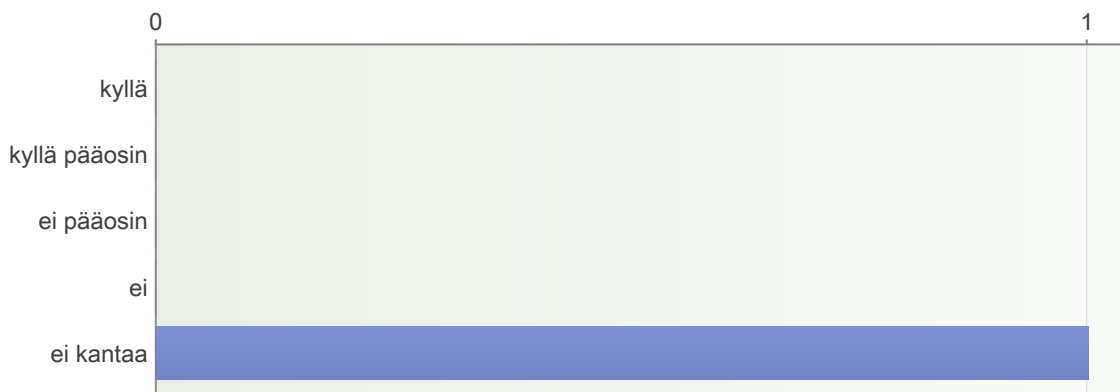
Vastaajien määrä: 1

- Apteekkien palvelut osana sosiaali- ja terveystuudistusta

Avohuollon apteekit käytetyimpänä terveydenhuollon lähipalveluna Suomessa tuottavat terveyttä kansalaisille ja säästöjä terveydenhuollon kokonaiskustannuksiin. Apteekkitoiminnalla voidaan merkittävästi tukea sote-uudistuksen tavoitteiden saavuttamista – hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista, palveluiden yhdenvertaisuutta ja saatavuutta sekä kustannusten hillintää.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

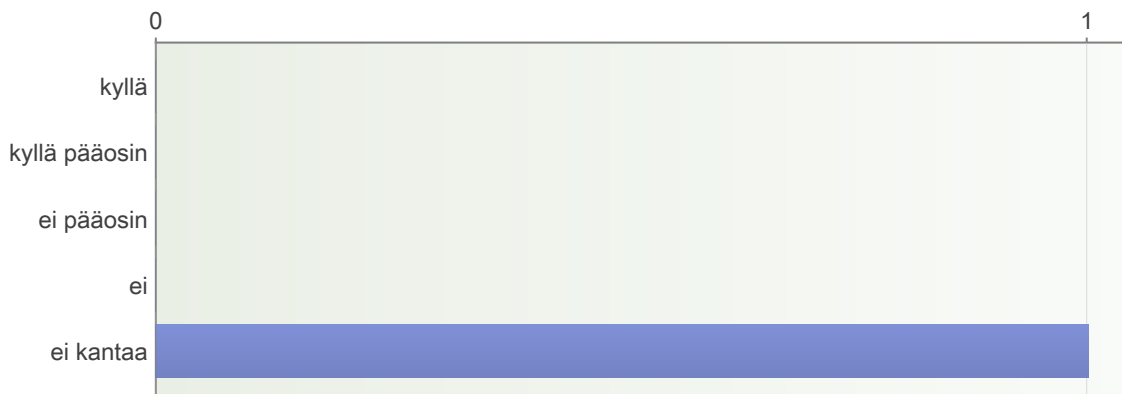

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

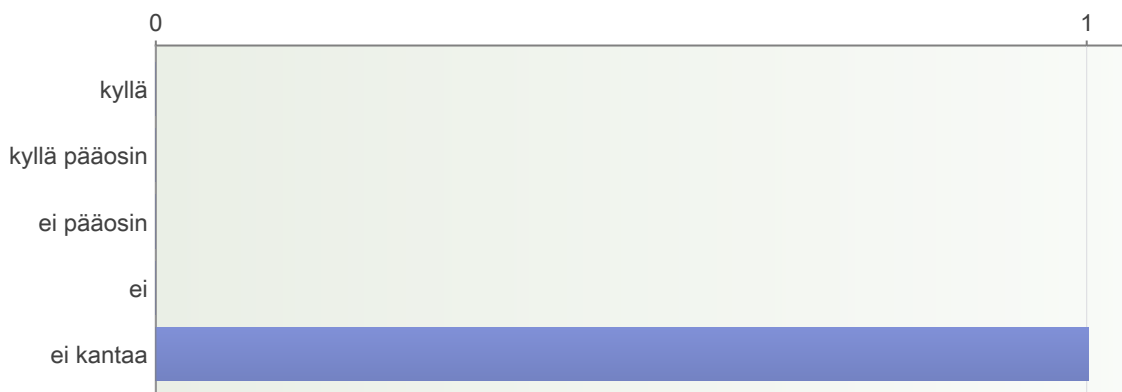

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

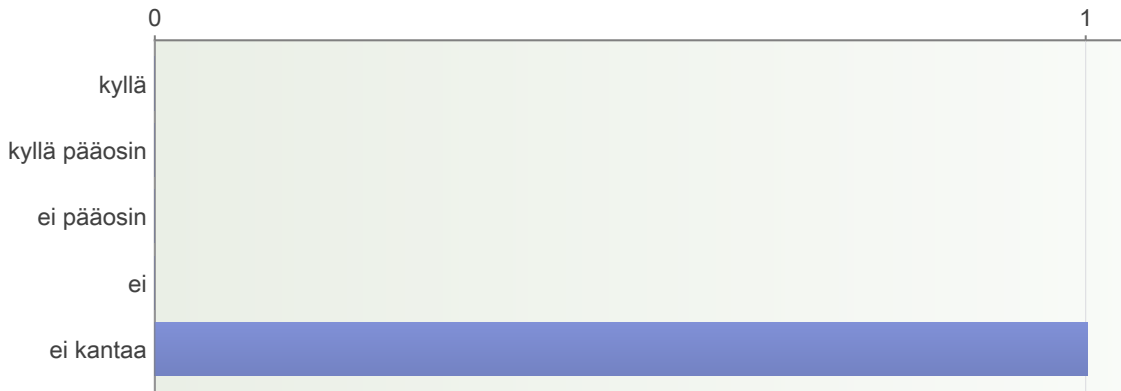

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei vastauksia.

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Apteekkien palvelut osana sosiaali- ja terveystieteistä

Lääkehoidon arviointipalveluilla selvitetään lääkityksen mahdollinen osuus potilaan terveysongelmiin. Palvelu on tarkoitettu lääkärin työn tueksi. Tavoitteena on tarjota lääkärille arviointiapua silloin, kun hän epäilee potilaallaan lääkityksellisiä ongelmia. Lääkäri voi ohjata potilaansa lääkehoidon kokonaisarviointiin, jonka tekee siihen erityis pätevyyden hankkinut farmaseutti tai proviisori.

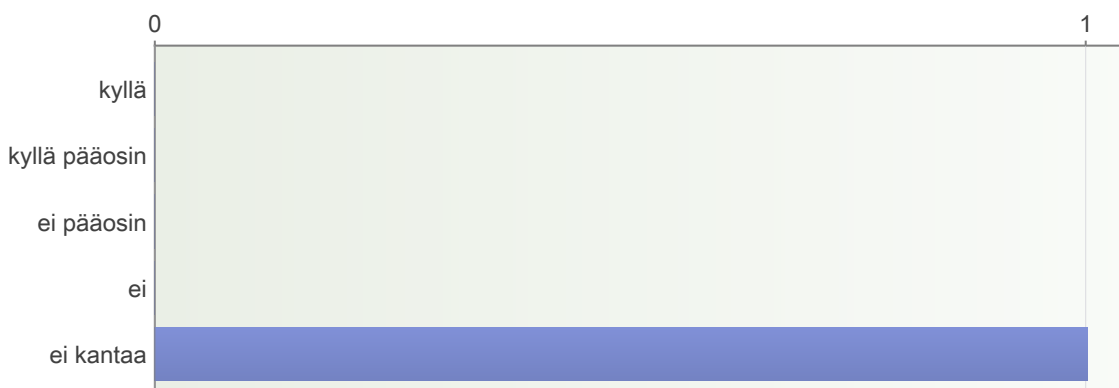
Koneellinen annosjakelu tarkoittaa palvelua, jossa apteekki yhteistyössä hoitavan lääkärin kanssa tarkistaa asiakkaan kokonaislääkityksen ja toimittaa säännöllisesti käytettävät tabletit ja kapselit kahdeksi viikoksi kerrallaan pakattuina muovisiin kerta-annospusseihin. Lääkkeiden mukana toimitetaan ajan tasalla oleva lääkityskortti, josta näkyy asiakkaan koko lääkitys.

Apteekki seuraa lääkitystä ja tekee muutosten yhteydessä perustarkistukset päällekkäisyydestä ja mahdollisista yhteisvaikutuksista. Lisäksi apteekki neuvottelee lääkärin kanssa mahdollisista muutostarpeista, huolehtii reseptien uusimisesta ja kehottaa asiakasta tarvittaessa käymään lääkärissä.

Koneellisesta annosjakelesta on muitakin hyötyjä: lääkityksen tarkistus lisää potilasturvallisuutta, kotiin ei kerry käyttämättömiä lääkkeitä ja asiakas maksaa vain hänelle toimitetuista lääkkeistä eikä koko pakkauksesta tai kolmen kuukauden lääkityksestä etukäteen. Hoitohenkilökunnalle jää enemmän aikaa varsinaiseen hoitotyöhön, kun lääkkeet on jaettu valmiiksi ja apteekki huolehtii reseptien hallinnoinnista.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöitettyjen valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

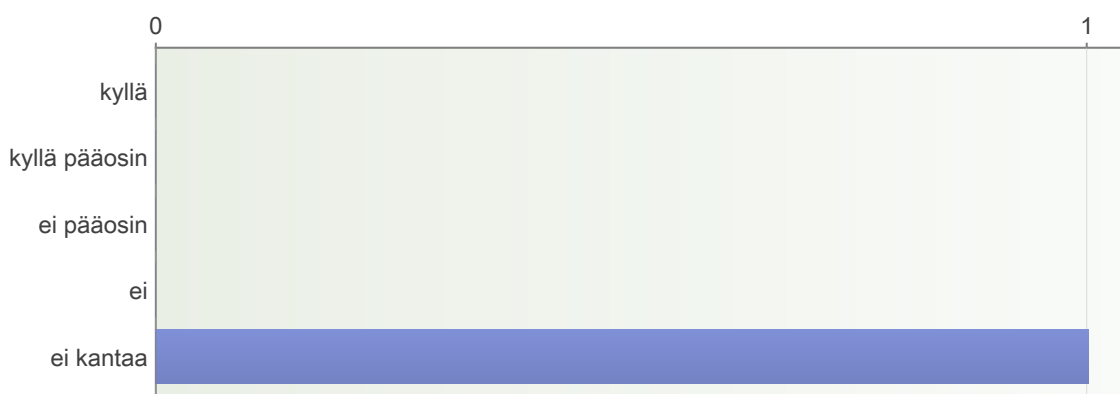
Ei vastauksia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

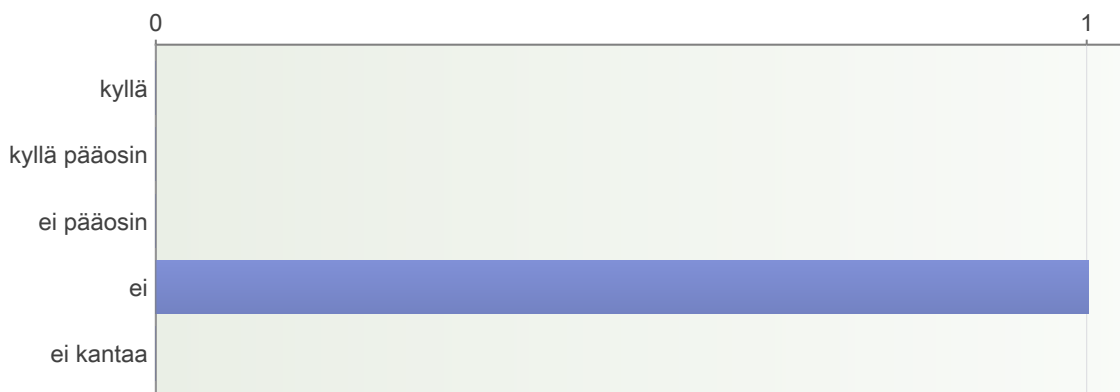

21. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksuseteli osana valinnanvapautta

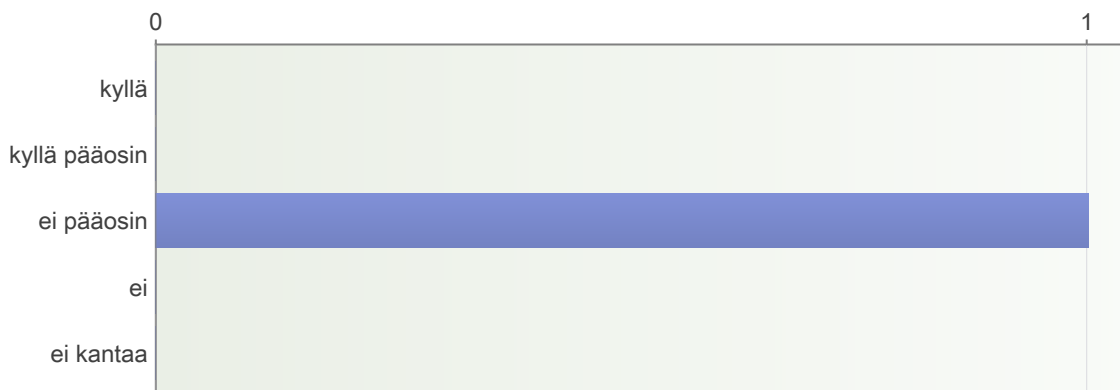
Lain 17§ mukaan suoran valinnan palvelun tuottajan on annettava asiakkaalle maksusetelin avulla mahdollisuus valita palvelun tuottaja suoran valinnan palvelukokonaisuuksiin kuuluvissa sellaisissa yksittäisissä palveluissa, jotka ovat palvelukokonaisuuden itsenäisiä osakokonaisuuksia.

Lain perustelutekstissä osakokonaisuutena viitataan esimerkiksi erityistyöntekijöiden kuten puheterapeuttien, jalkoehoitajien, erikoislääkäreiden palveluja. Tällaiseksi palveluksi voisi Apteekkariliiton näkemyksen mukaan sopia myös jotkin apteekkien palvelut, ensisijaisesti edellä mainitut lääkehuollon kokonaisarviointi ja koneellinen annosjakelu.

Lakiehdotuksessa ei ole määritelty mitä palvelukokonaisuudet ja niiden itsenäiset osakokonaisuudet tulevat olemaan. Ennen kuin valinnanvapauslakia ja sen vaikutuksia voidaan arvioida, tulee nämä olla määriteltyinä. Suomen Apteekkariliitto pyytää tarkentamaan lain kohtaa maksusetelin käytöstä. Lääkehoitoon liittyvät palvelut, kuten koneellinen annosjakelu ja lääkehoidon arvioinnit muodostavat luontevan osakokonaisuuden, jonka apteekit voivat tarjota sote-rakenteissa maksuseteliperusteisesti.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

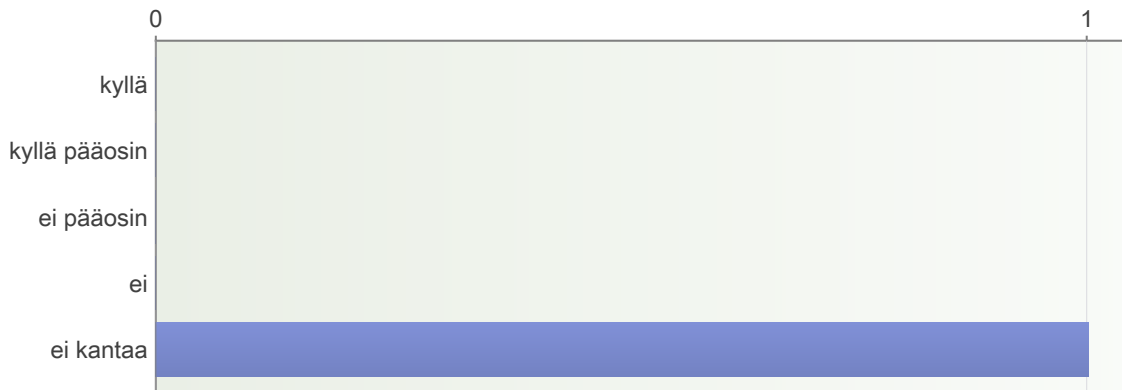
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lääkehoitoon liittyvät palvelut tulee määritellä itsenäisenä osakokonaisuutena, jota apteekit voivat tarjota maksuseteliperusteisesti.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

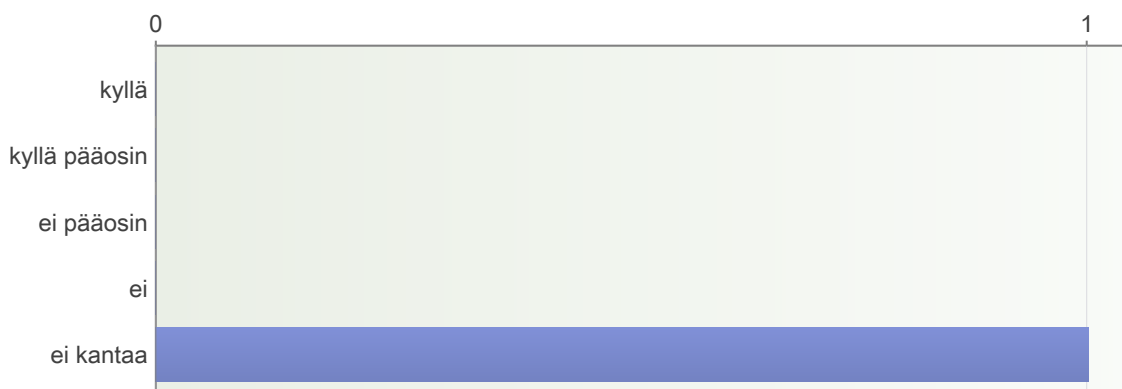

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

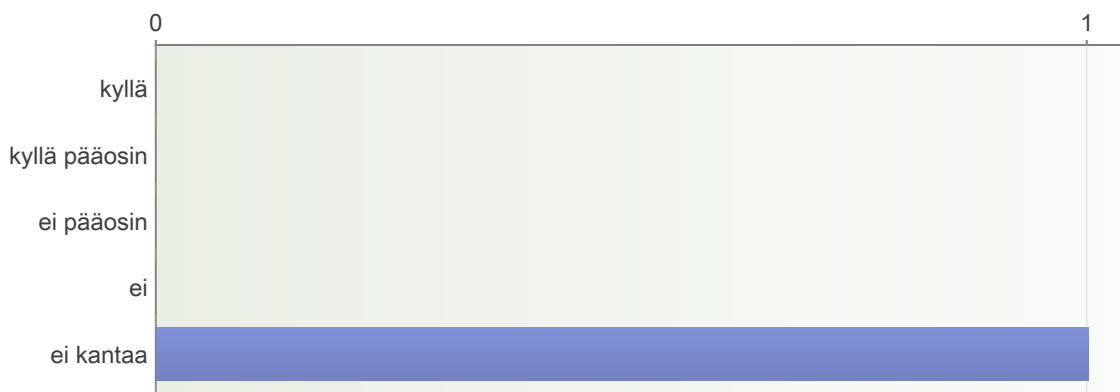

29. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

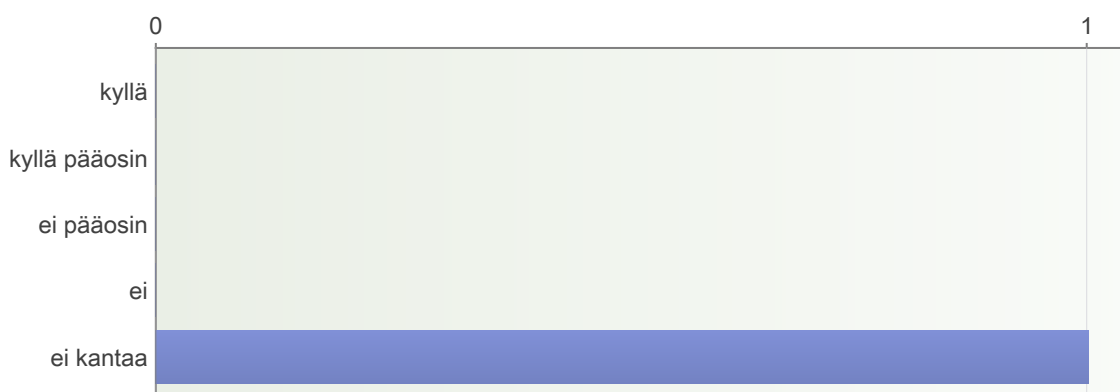

31. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

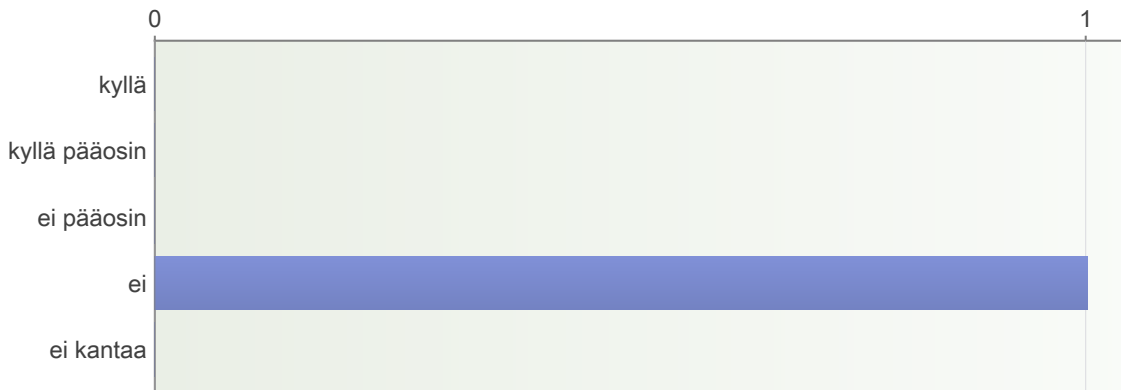
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan liikelaitos vastaa asiakkaan palvelutarpeen arvioinnista, mikä edellyttää lääkehoidon asiantuntijan osallistumista arviointiin, jotta asiakas saa tukea ja ohjausta lääkehoitopalveluihin liittyvien valintojensa tueksi.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtainen budjetti osana valinnanvapautta

Maakunnalla on velvollisuus ottaa käyttöön henkilökohtainen budjetti vanhuspalvelulain, vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) mukaisissa muissa kuin suoran valinnan palveluihin kuuluvissa sosiaali- ja terveystaloudissa.

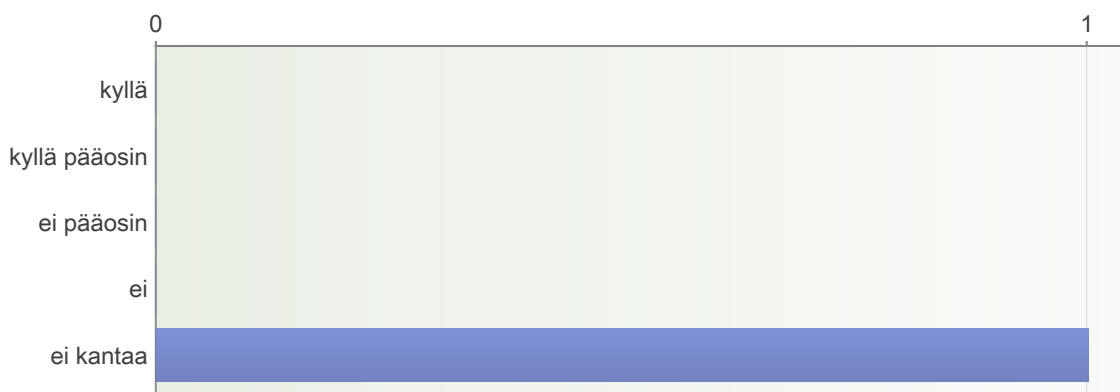
Tämä asiakasryhmä on pitkäaikaisen ja laaja-alaisen tuen tarpeessa. Heidän palvelutarpeensa kartoituksessa ja asiakassuunnitelmassa tulee huomioida turvallisen lääkehoidon toteuttaminen. Maakunnan liikelaitoksen palvelusuunnitelmia tekevissä yksilöissä tulee olla lääkehoidon asiantuntija, jotta asiakas saa tukea ja ohjausta lääkehoitopalveluihin liittyvien valintojensa tueksi. Apteekin lääkehoitoon liittyvät palvelut tukevat tämän asiakasryhmän terveyttä, elämänlaatua ja toimintakykyä. Ne ovat tärkeä ja tarpeellinen osa henkilökohtaisen budjetin puitteissa annettuja terveydenhuollon palvelukokonaisuutta.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti).

Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

37. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

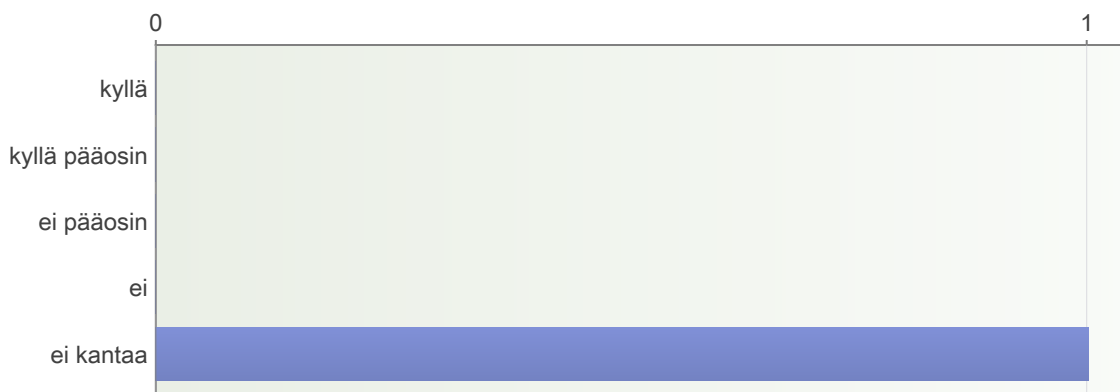

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

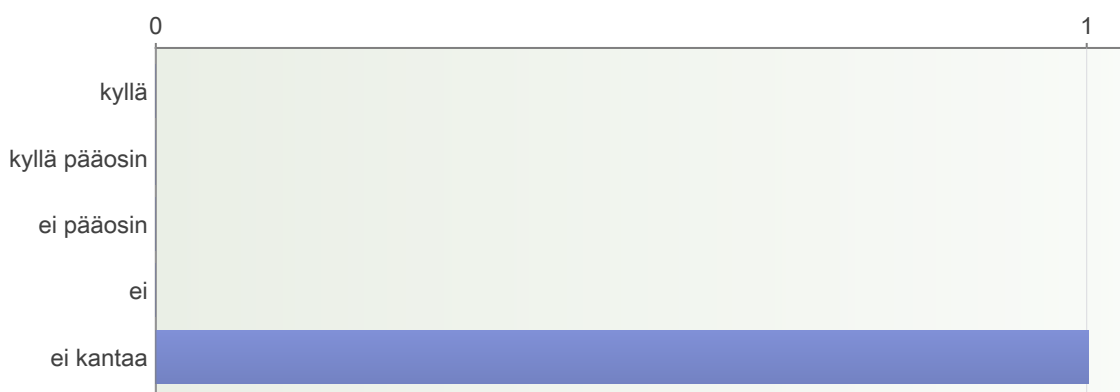

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

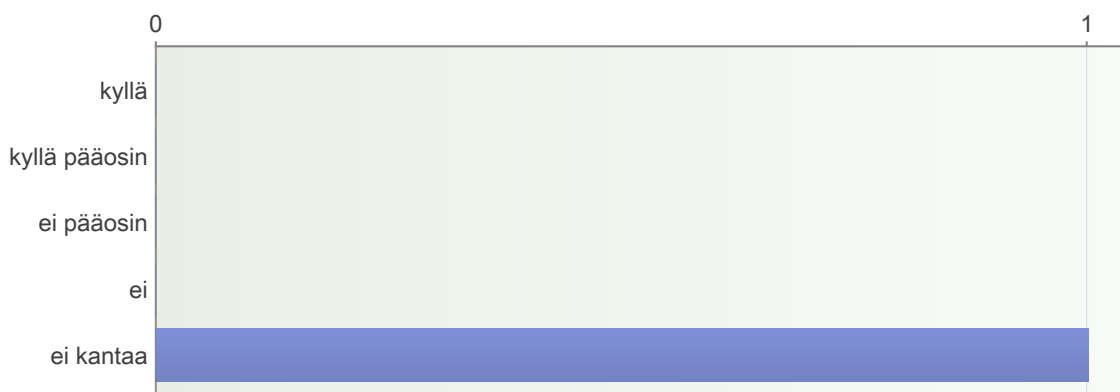
43. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

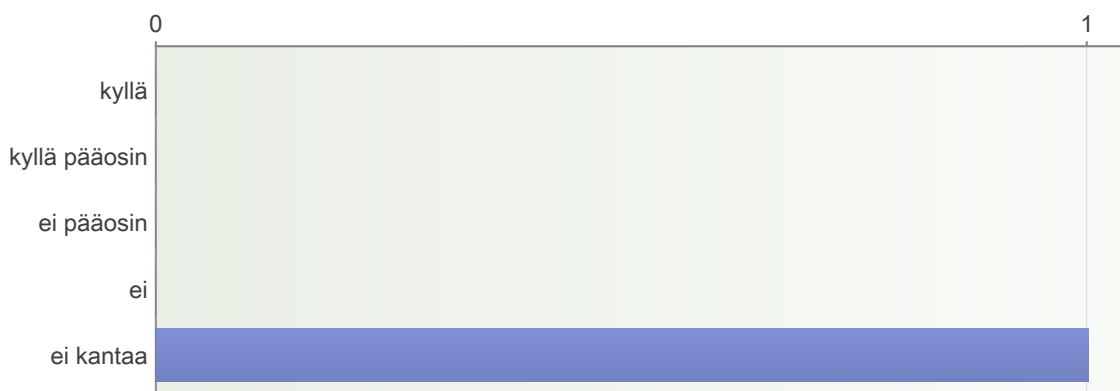

45. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

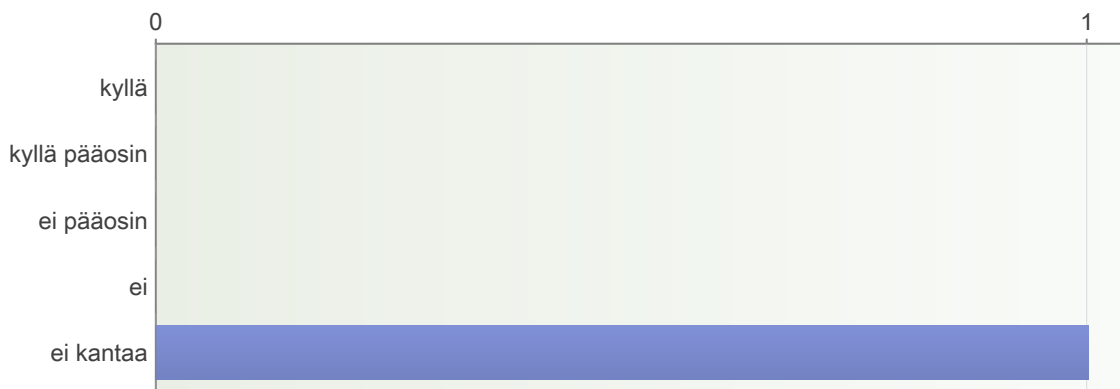
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikuttavuusarviot ovat tärkeitä ja niiden tulee huomioida myös ennaltaehkäisy. Maakunnan tulee huolehtia, että suoran valinnan palveluiden tuottajien myöntämät maksusetelit vastaavat arvoltaan palvelun kuluja ja että asiakkaalla on tosiasiallinen mahdollisuus saada sillä tarpeensa mukainen palvelu.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

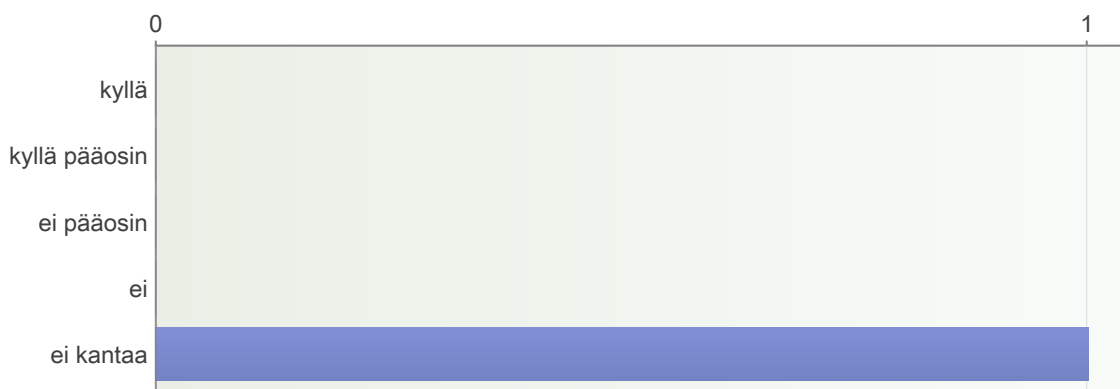

49. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

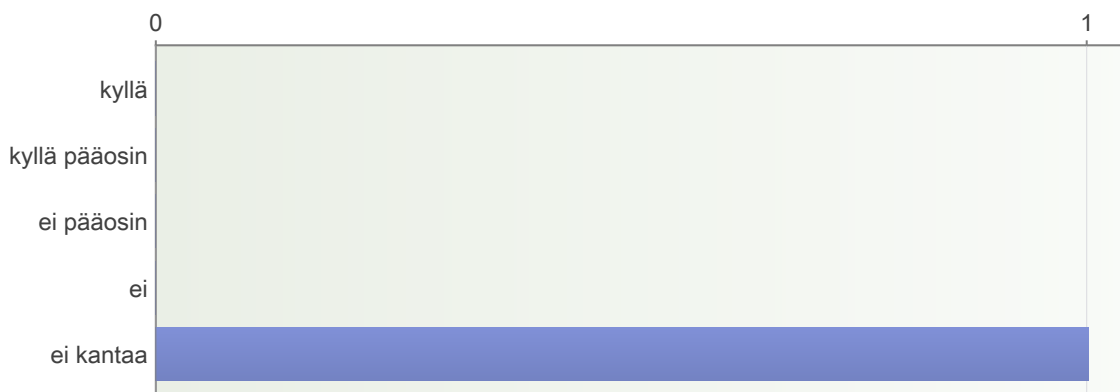

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

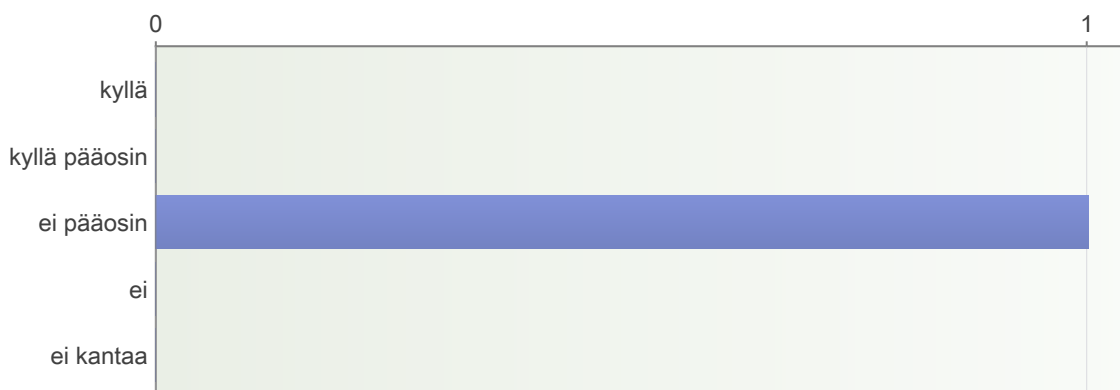

53. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

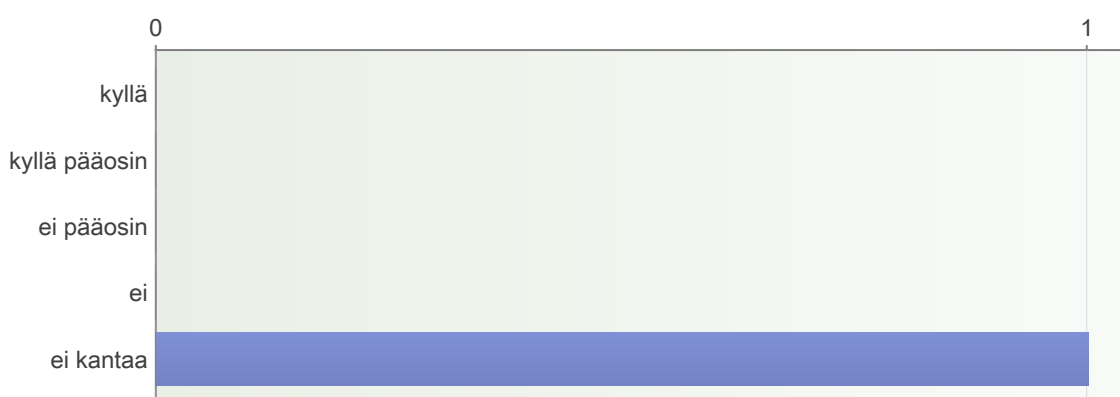
Ei vastauksia.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Ei vastauksia.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

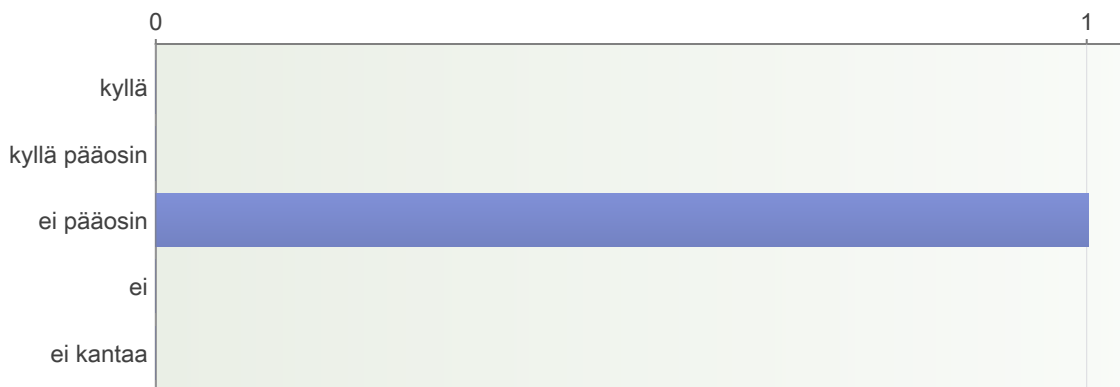

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lääkehoidon näkökulmaa ei ole huomioitu lain perusteluissa. Lääkehoitoon liittyvät palvelut, kuten koneellinen annosjakelu ja lääkehoidon arvioinnit olisi kirjattava osakokonaisuudeksi, jonka apteekit voivat tarjota sote-rakenteissa maksuseteliperusteisesti.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Apteekit tuottavat perustoimintanaan lääkkeisiin liittyviä palveluja, joista tärkeimpiä ovat reseptilääkkeiden toimittaminen, itsehoitolääkkeiden myyminen, ex tempore-lääkkeiden valmistaminen sekä kaikkiin lääkkeisiin liittyvä neuvonta.
Reseptilääkkeiden toimittamisen yhteydessä apteekissa varmistetaan lääkemääräyksen oikeellisuus, tarkistetaan lääkkeen annostus, tehdään tarvittaessa lääkevaihto, informoidaan asiakasta korvausjärjestelmään ja lääkkeen hintaan liittyvistä seikoista ja tehdään lääkkeiden suorakorvaukseen liittyvät toimenpiteet. Usein apteekissa käydään läpi asiakkaan lääkitystä ja seulotaan mahdolliset yhteisvaikutukset ja päällekkäisilääkitys. Perustehtäväänsä liittyen apteekit myös lähettävät reseptejä uudistettavaksi, hankkivat potilaille erityislupavalmisteita sekä huolehtivat dialyysinesteiden kuljettamisesta potilaiden kotiin.
Viime vuosikymmenen aikana apteekit ovat ottaneet perinteisten palvelujen rinnalle myös uusia lääkehoidon toteutumista tukevia palveluja. Niissä yhteistyö apteekkien ja muun terveydenhuollon välillä on olennainen osa toimintaa ja edellytys palveluntuotannolle. Yhteistyön rakentaminen on edellyttänyt pitkäjänteistä toimintaa. Apteekkitoiminnalla voidaan merkittävästi tukea sote-uudistuksen tavoitteiden saavuttamista – hyvinvointi- ja terveystarvojen kaventamista, palveluiden yhdenvertaisuutta ja saatavuutta sekä kustannusten hillintää.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Apteekin tehtävänä uudessa palvelurakenteessa tulisi olla lääkehoitojen onnistumisen tukeminen ja kustannussäästöjen varmistaminen lääkeneuvonnan ja itsehoidon neuvonnan keinoin. Apteekkien neuvontaa kannattaa hyödyntää myös ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa. Tätä työtä tehdään nytkin varsin paljon, mutta roolia ei ole lainsäädäntöön kirjattu. Apteekin rooli voitaisiin kirjata lainsäädäntöön esimerkiksi näin:

Avohuollon apteekkitoiminnan tavoitteena on osana terveydenhuollon palvelurakennetta varmistaa lääkehoitojen onnistumista, tukea itsehoitoa neuvonnan keinoin sekä osallistua ennaltaehkäisevään työhön.